

## **Memorandwm Esboniadol ar gyfer y Rheoliadau canlynol:**

- Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Deddfwriaeth Sylfaenol) 2022
- Rheoliadau Pontio o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd (Cymru) 2022

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan yr Adran Addysg, Cyfiawnder Cymdeithasol a'r Gymraeg ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

## **Datganiad y Gweinidog**

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig:

- Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Deddfwriaeth Sylfaenol) 2022
- Rheoliadau Pontio o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd (Cymru) 2022

Rwyf wedi fy modloni bod y manteision yn cyfiawnhau'r costau tebygol.

Jeremy Miles AS  
Gweinidog y Gymraeg ac Addysg  
26 Mai 2022

## RHAN 1

### 1. Disgrifiad

*Rheoliadau Diwygiadau Canlyniadol:*

- 1.1. Mae Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Deddfwriaeth Sylfaenol) 2022 (“Rheoliadau Canlyniadol 2022”) yn diwygio deddfwriaeth sylfaenol i roi effaith llawn i ddarpariaethau o dan Ddeddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (“Deddf 2021”) a gweithredu’r Cwricwlwm newydd i Gymru o fis Medi 2022.

*Rheoliadau Pontio:*

- 1.2. Mae Rheoliadau Pontio o’r Ysgol Gynradd i’r Ysgol Uwchradd (Cymru) 2022 (“Rheoliadau Pontio 2022”) yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â chynlluniau pontio. Mae’r ddarpariaeth yn cynnwys yr hyn sydd i ymdrin ag ef yn y cynlluniau, yr amserlen ar gyfer eu llunio ac yn nodi i bwy y mae’r cynlluniau yn gymwys yn ogystal â manylion ar gyfer adolygu a chyhoeddi ar gyfer cynllun pontio.
- 1.3. Mae’r Rheoliadau yn dirymu ac yn disodli Rheoliadau Addysg (Trosglwyddo o’r Ysgol Gynradd i’r Ysgol Uwchradd) (Cymru) 2006 (“Rheoliadau Trosglwyddo 2006”).

### 2. Materion o ddiddordeb arbennig i’r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a’r Cyfansoddiad

- 2.1 Mae’r Rheoliadau sy’n cael eu rhestru yn y memorandwm esboniadol wedi cael eu gosod fel un pecyn i gefnogi’r gwaith o weithredu’r Cwricwlwm i Gymru o fis Medi 2022.
- 2.2 Lle bo hynny’n berthnasol, bydd y diwygiadau a wneir gan Rheoliadau Canlyniadol 2022 yn cael eu gweithredu gam wrth gam yn unol â’r amserlen isod:

<b><i>Wedi’i gyflwyno’n raddol o:</i></b>	<b><i>Blwyddyn ysgol/dysgwyr sy’n dilyn CiG</i></b>	<b><i>Blwyddyn ysgol/dysgwyr sy’n y Cwricwlwm Cenedlaethol (a Lleol).</i></b>
Medi 2022	Meithrin, derbyn, blwyddyn 1 i flwyddyn 6 a blwyddyn 7 ar gyfer ysgolion / lleoliadau sydd wedi dewis gweithredu’r Cwricwlwm i Gymru newydd o 2022.	Blwyddyn 7 mewn ysgolion/lleoliadau sydd wedi dewis peidio â gweithredu’r Cwricwlwm i Gymru newydd o 2022; a blynyddoedd 8 i 11.

Medi 2023	Pob blwyddyn hyd at Blwyddyn 8 ac yn cynnwys y flwyddyn honno	Blynyddoedd 9 i 11
Medi 2024	Pob blwyddyn hyd at Blwyddyn 9 ac yn cynnwys y flwyddyn honno	Blynyddoedd 10 i 11
Medi 2025	Pob blwyddyn hyd at Blwyddyn 10 ac yn cynnwys y flwyddyn honno	Blwyddyn 11
Medi 2026	Dysgwyr blynyddoedd meithrin, derbyn, ac oedran gorfodol (blynyddoedd 1 i 11). Mewn perthynas â Rhan 5 o Ddeddf 2021 - y dysgwyr hynny mewn ysgolion a gynhelir mewn addysg ôl-16 (blynyddoedd 12 a 13).	Dim – ni fydd y Cwricwlwm Cenedlaethol yn berthnasol mwyach.

### 3. Y cefndir deddfwriaethol

- 3.1 Mae Deddf 2021, a gafodd Gydsyniad Brenhinol ar 29 Ebrill 2021, yn gosod fframwaith deddfwriaethol ar gyfer cwricwlwm a fframwaith asesu newydd sy'n cael ei arwain gan ddibenion ar gyfer plant a phobl ifanc rhwng 3 ac 16 oed sy'n derbyn addysg mewn:
- ysgolion a gynhelir
  - lleoliadau sy'n darparu addysg feithrin a ariennir nas cynhelir
  - unedau cyfeirio disgyblion; a
  - lleoliadau nad ydynt yn Unedau Cyfeirio Disgyblion sy'n darparu addysg heblaw yn yr ysgol (AHY) a drefnir gan awdurdodau lleol.
- 3.2 Mae hefyd yn gwneud darpariaeth gyfyngedig ar gyfer addysg ôl-orfodol mewn ysgolion a gynhelir (Rhan 5 o'r Deddf 2021).

### Rheoliadau Canlyniadol 2022

- 3.3 Mae adran 74 o Ddeddf 2021 yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud darpariaeth mewn rheoliadau y maent o'r farn eu bod yn angenrheidiol neu'n briodol i roi effaith lawn i unrhyw ddarpariaeth yn Neddf 2021, neu o ganlyniad i unrhyw ddarpariaeth yn Neddf 2021. Gall hyn fod yn ddarpariaeth atodol, gysylltiedig neu ganlyniadol, neu ddarpariaeth drosiannol, ddarfodol neu ddarpariaeth arbed.
- 3.4 Caiff y rheoliadau a wneir o dan adran 74 o Ddeddf 2021 ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol neu is-ddeddfwriaeth (gan gynnwys y Ddeddf ei hun). Gwneir Rheoliadau Canlyniadol 2022 o dan y pŵer hwnnw.

### Rheoliadau Pontio 2022

- 3.5 Mae adran 198 o Ddeddf Addysg 2002 ("Deddf 2002") yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i gyrrff llywodraethu ysgolion uwchradd a gynhelir yng Nghymru gael cynllun pontio gydag ysgolion cynradd sy'n bwydo (adran 198(1)). Mae hefyd yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru

wneud rheoliadau mewn perthynas â'r cynlluniau pontio hynny (adran 198(5)). Diben y cynlluniau pontio yw hwyluso'r broses o drosglwyddo disgyblion o'r ysgolion cynradd i'r ysgol uwchradd.

- 3.6 Felly, mae'r gofyniad i gyrff llywodraethu ysgolion uwchradd a gynhelir a'r ysgolion cynradd sy'n eu bwydo gael cynllun pontio wedi'i amlinellu yn y Gofyniad am Lunio Cynlluniau Pontio a Chanllawiau 2022 ("Gofyniad a Chanllawiau Pontio 2022"). Mae hefyd yn cynnwys canllawiau ar sut y gall ysgolion gydymffurfio â'r gofyniad. Rhaid i'r cynllun pontio gael ei wneud yn unol â Rheoliadau Pontio 2022, ac odanynt. Gwneir Gofyniad a Chanllawiau Pontio 2022 o dan adran 198(2) o Ddeddf Addysg 2002.
- 3.7 Mae Gofyniad a Chanllawiau Pontio 2022 yn is-ddeddfwriaeth nad yw'n offeryn statudol. Mae'r gofyniad presennol i gael cynlluniau pontio wedi'i gynnwys yn y Gofyniad am Lunio Cynlluniau Pontio a Chanllawiau 2006. Caiff hynny ei ddirymu a'i ddisodli gan Ofyniad a Chanllawiau Pontio 2022. Mae'r is-ddeddfwriaeth honno hefyd yn cynnwys canllawiau at ddibenion penderfynu a yw ysgol benodol i'w hystyried yn ysgol gynradd sy'n bwydo mewn perthynas ag ysgol uwchradd benodol.
- 3.8 Y rheoliadau presennol yw Rheoliadau Trosglwyddo o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd (Cymru) 2006 ("Rheoliadau Trosglwyddo 2006"). Dirymir Rheoliadau Trosglwyddo 2006 gan Rheoliadau Pontio 2022.

#### **4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael**

- 4.1 Sefydlodd Deddf 2021 fframwaith deddfwriaethol newydd a diwygiedig i gefnogi'r gwaith o weithredu'r cwricwlwm newydd a'r trefniadau asesu fel rhan o raglen ehangach o ddiwygio addysg yng Nghymru. Diben y Rheoliadau a nodir yn y memorandwm esboniadol hwn yw gwneud darpariaeth fanwl ar gyfer:
  - trosglwyddo disgyblion o flwyddyn 6 i flwyddyn 7,
  - gwneud diwygiadau canlyniadol i ddeddfwriaeth sylfaenol sy'n angenrheidiol i weithredu'r Cwricwlwm newydd i Gymru.

#### **Rheoliadau Canlyniadol 2022**

- 4.2 Mae'r diwygiadau a geir yn y rheoliadau hyn yn angenrheidiol o ganlyniad i Ddeddf 2021 ac er mwyn rhoi effaith lawn iddi.
- 4.3 Mae rheoliad 1 o Rheoliadau Canlyniadol 2022 yn darparu ar gyfer cychwyn y Rheoliadau hyn fesul grŵp blwyddyn. Bydd hyn yn adlewyrchu'r bwriad i gyflwyno'r Cwricwlwm i Gymru a fydd hefyd yn cael ei gyflwyno'n raddol dros gyfnod o amser fesul grŵp blwyddyn o fis Medi 2022.
- 4.4 Mae Rheoliad 3 yn darparu ar gyfer Atodlen 1, sy'n cynnwys mân gywiriadau i adrannau 13 i 16 o Ddeddf 2021.

4.5 Mae rheoliad 4 yn darparu ar gyfer Atodlen 2, sy'n cynnwys diwygiadau canlyniadol i ddeddfwriaeth sylfaenol arall. Er enghraifft, mae diwygiadau yn Atodlen 2 i Reoliadau Canlyniadol 2022 yn diwygio terminoleg mewn deddfiadau fel bod eu darpariaethau'n cyd-fynd â Deddf 2021, gan gynnwys dileu cyfeiriadau at "Cwricwlwm Cenedlaethol" a'r "cyfnodau allweddol" ac (ar wahân) mewnosod cyfeiriadau at "Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg" a "pedwar diben cwricwlwm".

## **Rheoliadau Pontio 2022**

4.6 Yn sgil cyflwyno'r Cwricwlwm i Gymru o fis Medi 2022, roedd angen adolygu ac newid Rheoliadau Trosglwyddo 2006 er mwyn sicrhau eu bod yn cyd-fynd ag ethos y Cwricwlwm i Gymru.

4.7 Mae gan bob ysgol gynlluniau pontio ar waith ond mae'r rhain yn canolbwyntio ar bontio a pharhad y gwaith o gynllunio'r cwricwlwm, addysgu a dysgu yn seiliedig ar y cwricwlwm presennol. Mae'r ddeddfwriaeth bresennol hefyd yn cynnwys iaith nad yw bellach yn cyd-fynd â'r Cwricwlwm i Gymru ac y mae'n rhaid symud oddi wrtho, er mwyn dangos y newid sylweddol yn y dull gweithredu sy'n ofynnol gan gwricwlwm y Cwricwlwm i Gymru a arweinir gan ddibenion.

4.8 Mae'r ddarpariaeth ar gyfer pontio effeithiol yn parhau i fod yn bwysig o dan y Cwricwlwm i Gymru er mwyn sicrhau parhad dysgu a chynnydd parhaus a phriodol a gefnogir i ddysgwyr rhwng yr ysgol gynradd a'r ysgol uwchradd.

4.9 Mae Rheoliadau Pontio 2022 (rheoliadau 2 a 4) yn gosod dyletswyddau ar gyrfff llywodraethu ysgolion a gynhelir i lunio cynlluniau pontio newydd rhwng ysgolion uwchradd a'r ysgolion cynradd sy'n eu bwydo er mwyn sicrhau bod y broses o drosglwyddo dysgwyr o flwyddyn 6 i flwyddyn 7 yn seiliedig ar gwricwlwm newydd ysgolion, a weithredir o fis Medi 2022.

4.10 Er mwyn sicrhau parhad dysgu yn cael ei ystyried wrth gynllunio'r cwricwlwm a bod addysgu a dysgu wedi'u cynllunio a'u cyflwyno'n briodol i gefnogi cynnydd, rhaid dechrau gweithredu cynlluniau pontio o ddechrau'r flwyddyn academaidd. Gan gofio hyn, a chan ystyried y gwaith sydd ei angen rhwng ysgolion i lunio cynlluniau pontio, daw'r Rheoliadau i rym ar 1 Gorffennaf 2022.

4.11 Gan na fydd y broses bontio ar gyfer dysgwyr blwyddyn 6 presennol (blwyddyn academaidd 2021/22) yn digwydd tan fis Medi 2022, a chan y bydd y dysgwyr hyn yn trosglwyddo o dan y cwricwlwm presennol, bydd Rheoliadau Trosglwyddo 2006 yn cael eu dirymu ar 1 Medi 2022.

4.12 Hon fydd y garfan olaf o ddysgwyr sy'n trosglwyddo o flwyddyn 6 i flwyddyn 7 o dan y cwricwlwm presennol ac o dan y trefniadau presennol.

- 4.13 Mae Rheoliadau Pontio 2022 yn adlewyrchu gofynion Rheoliadau Trosglwyddo 2006 mewn perthynas â phwy y mae gofynion yn gymwys iddynt; i ysgolion uwchradd a gynhelir a'r ysgolion cynradd a gynhelir sy'n eu bwydo. Cedwir y diffiniad o ysgol gynradd sy'n bwydo, fel y'i diffinnir felly yn Ngofyniad a Chanllawiau Pontio 2022 (sydd i'w cyhoeddi ar 1 Gorffennaf).
- 4.14 Er bod Gofyniad a Chanllawiau Pontio 2022 yn rhoi mwy o eglurder ynghylch pwy sy'n gorfod llunio cynlluniau pontio, cydnabyddir y gallai anghydfodau godi o hyd ynghylch a ystyrir bod ysgol gynradd yn ysgol gynradd sy'n bwydo i ysgol uwchradd ai peidio. Felly, mae rheoliad 5 o Reoliadau Pontio 2022 yn gwneud darpariaeth i Weinidogion Cymru benderfynu ynghylch unrhyw anghydfodau o'r fath.
- 4.15 Mae rheoliad 6 o Reoliadau Pontio 2022 yn darparu ar gyfer ffurf a chynnwys Cynlluniau Pontio. Mae'r rheoliad hwn yn debyg i ddarpariaeth gyfatebol yn Rheoliadau Trosglwyddo 2006 ond mae'r materion sydd i'w trafod, fel y nodir yn yr Atodlen, wedi'u diwygio i ystyried ethos y Cwricwlwm i Gymru.
- 4.16 Mae'r materion sydd i'w trafod yn y cynllun pontio, fel y nodir yn yr Atodlen i Reoliadau Pontio 2022, yn cynnwys cynigion yn gyffredinol ar gyfer rheoli a chydlynu'r broses o drosglwyddo disgyblion; cynigion yn gyffredinol ar gyfer sut y cyflawnir parhad dysgu drwy gynllunio'r cwricwlwm a chynllunio ar gyfer addysgu a dysgu ar gyfer disgyblion ym mlwyddyn 6 sy'n symud i flwyddyn 7; a chynigion ar gyfer sut y caiff cynnydd pob disgybl unigol ei gefnogi wrth iddynt symud o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd.
- 4.17 Mae'r Cwricwlwm i Gymru yn cydnabod pwysigrwydd lles y dysgwyr i alluogi dysgu llwyddiannus. Mae sicrhau bod lles dysgwyr a'u hanghenion unigol yn rhan annatod o'r broses bontio yn y dyfodol. Mae'r Atodlen hefyd yn ei gwneud yn ofynnol cynnwys cynigion ar gyfer sut y caiff anghenion dysgu a lles pob disgybl unigol eu cefnogi wrth iddynt symud o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd.
- 4.18 Mae'n bwysig, unwaith y cytunir ar gynlluniau a'u bod yn cael eu gweithredu, eu bod yn cael eu hadolygu'n barhaus. Bydd hyn nid yn unig yn sicrhau bod y cynlluniau ond yn bodoli rhwng y partion hynny yn y mae'n ofynnol iddo eu cynnwys h.y. bod cynlluniau ond yn cynnwys ysgolion cyfredol o fewn y diffiniad o ysgol gynradd sy'n bwydo, ond byddant hefyd yn sicrhau eu bod yn cyflawni'r canlyniadau a fwriedir sef cefnogi dilyniant dysgwyr a chynnal parhad dysgu. Mae rheoliad 8 a 9 yn gwneud darpariaeth ar gyfer adolygu a diben adolygu cynlluniau pontio ac mae paragraff 5 o'r Atodlen yn gwneud darpariaeth ar gyfer adolygu a monitro effaith y cynllun pontio.
- 4.19 Mae darpariaeth mewn perthynas â chyhoeddi cynlluniau pontio (rheoliad 7) neu ddatganiad yn dilyn adolygiad (rheoliad 10) yn ogystal â darpariaeth mewn perthynas â chyhoeddi a darparu copïau o Gynlluniau Pontio (rheoliad 11) yn Rheoliadau Pontio 2022 wedi aros yr un fath â'r rhai yn Rheoliadau Trosglwyddo 2006.

## 5. Ymgynghori

### Rheoliadau Canlyniadol 2022

- 5.1. Ni chynhaliwyd ymgynghoriad ffurfiol mewn perthynas â Rheoliadau Canlyniadol 2022 gan eu bod ond yn gwneud diwygiadau technegol a chanlyniadol sy'n ofynnol i roi effaith lawn i'r Ddeddf. Fodd bynnag, cynhaliodd swyddogion drafodaethau gyda phartneriaid allweddol i nodi bwriadau polisi sy'n ymwneud â diwygiadau canlyniadol ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg.

### Rheoliadau Pontio 2022

- 5.2. Datblygwyd y cynigion deddfwriaethol ar y cyd ag aelodau'r Grŵp Cynghori ar Asesu, sy'n grŵp arbenigol gyda chynrychiolwyr o ysgolion cynradd, uwchradd ac arbennig, academyddion a chynrychiolwyr o'r haen ganol gan gynnwys Consortia a Phartneriaethau Rhanbarthol ac Estyn. Roedd cyd-adeiladu'r polisi yn caniatáu i ni ddefnyddio gwybodaeth ac arbenigedd y grŵp i ystyried a myfyrio ar effaith weithredol a goblygiadau cysylltiedig y cynigion polisi.
- 5.3. Mae'r Grŵp Cynghori ar Asesu wedi bod yn elfen allweddol yn natblygiad y polisi asesu o fewn y Cwricwlwm i Gymru, gan gyd-lunio'r Canllawiau Cefnogi Cynnydd Dysgwyr yn ogystal â'r polisi manylach ar gyfer Rheoliadau Pontio 2022.
- 5.4. Cynhaliwyd ymgynghoriad ffurfiol 8 wythnos rhwng 6 Medi a 31 Hydref 2021 ar y cynigion ar gyfer trefniadau asesu o fewn y Cwricwlwm i Gymru. Hyrwyddwyd yr ymgynghoriad i gynulleidfa eang o randdeiliaid allweddol gan gynnwys ysgolion, lleoliadau, awdurdodau lleol, consortia rhanbarthol, Comisiynydd Plant Cymru, grwpiau plant, Estyn, undebau athrawon a rhanddeiliaid ehangach.
- 5.5. Roedd y strategaeth ymgysylltu i gefnogi'r ymgynghoriad yn cynnwys gwaith gyda Wavehill i ddarparu grwpiau ffocws penodol. Amcan cyffredinol y grwpiau ffocws oedd casglu ystod o wybodaeth ychwanegol i gefnogi ein dealltwriaeth o farn rhai grwpiau tuag at y cynigion. Roedd hyn yn cynnwys cwestiynau manylach ar gynigion yn y ddogfen ymgynghori, yn ogystal â chwestiynau penodol yn ymwneud â grwpiau rhanddeiliaid unigol a amlinellwyd yn y gofynion. Casglodd y grwpiau ffocws farn plant a phobl ifanc, rhieni a gofalwyr, uwch arweinwyr, llywodraethwyr a chynrychiolwyr o leoliadau EOTAS gan gynnwys Unedau Cyfeirio Disgyblion.
- 5.6. Cafwyd 78 o ymatebion. Roedd nifer o'r ymatebion hyn yn gyflwyniadau manwl. Mae'r ddogfen ymgynghori a chrynodeb o'r ymatebion ar gael ar-lein yn: [Trefniadau asesu: is-ddeddfwriaeth yn deillio o Ddeddf Cwricwlwm ac Asesu \(Cymru\) 2021.](#)

- 5.7. Roedd y pwyntiau allweddol a godwyd yn ymwneud yn bennaf ag adborth ehangach, a oedd yn ymestyn y tu hwnt i gynnwys Rheoliadau Pontio 2022. Fodd bynnag, fe wnaeth yr adborth a gafwyd helpu i ddiwygio'r gwaith o ddrafftio Rheoliadau Pontio 2022, er enghraifft fe wnaeth adborth yn codi pryderon ynghylch rhannu gwybodaeth am "iechyd meddwl" dysgwr yn ystod y cyfnod pontio neu wrth ddarparu gwybodaeth i rieni a gofalwyr arwain at ddileu cyfeiriadau at iechyd meddwl gan ganolbwyntio ar les y dysgwr yn unig.
- 5.8. Roedd yr adborth yn dangos awydd am ddeunyddiau enghreifftiol a deunyddiau ategol ar draws y ddau faes deddfwriaethol ac mae gwaith ar y gweill i gynhyrchu deunyddiau ategol ychwanegol a gyhoeddir yn ddiweddarach yn nhymer yn haf 2022.

## **RHAN 2 – ASESIAID EFFAITH RHEOLEIDDIOL**

Ni pharatowyd asesiad effaith rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau Diwygiadau Canlyniadol gan eu bod yn gwneud diwygiadau statudol yn unig ac nad ydynt yn gosod nac yn lleihau costau i fusnesau, elusennau neu gyrff gwirfoddol na'r sector cyhoeddus.

### **6. Asesiad Effaith Rheoleiddiol: Trosolwg**

- 6.1 Mae'r gofyniad am gynlluniau pontio rhwng ysgolion uwchradd a'r ysgolion cynradd sy'n eu bwydo i gefnogi'r broses o drosglwyddo dysgwyr o flwyddyn 6 i flwyddyn 7 yn brosesau allweddol sydd eisoes yn bodoli o fewn y system ysgolion ac yn cyd-fynd â dyletswyddau a gofynion eraill a osodir ar ysgolion. Mae'n parhau i fod yn broses bwysig o dan fframwaith y Cwricwlwm i Gymru.
- 6.2 Fel y dywedir yn adran [Cynllunio eich Cwricwlwm](#) o ganllawiau Cwricwlwm i Gymru, mae datblygu cwricwlwm a threfniadau asesiadau yn broses gyfannol anghenrheidiol. Mae angen iddi adlewyrchu amrywiaeth o ystyriaethau, yn ogystal â dyletswyddau a gofynion gorfodol eraill o dan Ddeddf 2021, canllawiau cwricwlwm ehangach ac amgylchiadau lleol. Mae Rheoliadau Pontio 2022 yn ystyried lefel y sybsidiaredd a ddarperir i ysgolion drwy fframwaith y Cwricwlwm i Gymru ac yn rhoi hyblygrwydd i gyrff llywodraethu a phenaethiaid o ran sut y dylid gweithredu darpariaethau i adlewyrchu a chefnogi'r sybsidiaredd hwnnw. O ganlyniad, ni ystyrir bod dadansoddiadau a chostau ar wahân yn ymwneud ag effeithiau dosrannu elfennau penodol o Fframwaith deddfwriaethol Cwricwlwm i Gymru (y mae'r rheoliadau hyn yn rhan ohonynt) yn ddichonadwy; neu, os ceisir gwneud hynny, y byddai'n arwain at ganlyniadau amheus o ystyried yr ystod eang o newidynnau a chafeatau cysylltiedig. Yn fyr, byddai'n afrealistig ceisio deall a dadansoddi, asesu ac adrodd ar effeithiau'r gofynion penodol a nodir yn y broses ehangach o weithredu'r Cwricwlwm i Gymru mewn ysgolion a lleoliadau.
- 6.3 Mae gwybodaeth fanwl wedi'i chasglu am y costau, y manteision a'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r broses o asesu'r cwricwlwm ar gyfer ysgolion a lleoliadau. Nodir hyn yn y [Memorandwm Esboniadol a'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol](#) ar gyfer Deddf 2021 a basiwyd yn y Senedd ar 9 Mawrth 2021, a gafodd Gydsyniad Brenhinol ar 29 Ebrill 2021 ac a gyhoeddwyd ym mis Ebrill 2021. Yn ystod hyn



Deddf 2021 ymrwymodd Llywodraeth Cymru i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Senedd am y costau sy'n gysylltiedig â gweithredu Deddf 2021 a diwygio'r cwricwlwm. Darparwyd yr wybodaeth hwn i'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg ym mis Ionawr 2022 fel rhan o'r broses o graffu ar y gyllideb.

## Asesiadau Effaith

6.4 Mae'r broses o asesu effaith mewn perthynas â Cwricwlwm i Gymru yn parhau. O ganlyniad, mae amrywiaeth o asesiadau effaith wedi'u cyhoeddi eisoes ac, mewn rhai achosion, wedi'u diweddarau'n ddiweddar sy'n ymwneud yn uniongyrchol ac yn anuniongyrchol â'r gofynion ar ysgolion a lleoliadau. Mae'r rhain yn cynnwys:

- [Memorandwm Esboniadol ac Asesiad Effaith Rheoleiddiol ar gyfer Rheoliadau Addysg \(Trefniadau ar gyfer asesu yn y Cwricwlwm i Gymru\) 2022](#)
- [Memorandwm Esboniadol ac Asesiad Effaith Rheoleiddiol ar gyfer y Cod Cynnydd a'r Cod Datganiadau o'r Hyn sy'n Bwysig](#) a gyhoeddwyd ym mis Medi 2021.
- Ym mis Ebrill 2021, cyhoeddwyd gwybodaeth fanwl ar y costau, y manteision a'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r broses o ddiwygio'r cwricwlwm ar draws y system ac ar gyfer ysgolion a lleoliadau yn y [Memorandwm Esboniadol a'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol](#) ar gyfer Deddf 2021. Fel y nodwyd ym mharagraff 6.3, mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi ymrwmo i ddiweddarau'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol hwn ymhellach erbyn diwedd 2021.
- Ym mis Gorffennaf 2020, cyhoeddwyd [asesiad effaith integredig](#) o sut y byddai cynigion ar gyfer deddfwriaeth Cwricwlwm ac Asesu yn effeithio ar addysgu a dysgu.
- [Sicrhau mynediad i'r cwricwlwm llawn: asesiad o'r effaith ar hawliau plant](#) a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2020.
- [Canllawiau ar gyfer Cwricwlwm i Gymru 2022: asesiad o'r effaith ar hawliau plant](#) a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2020.
- [Aesesiad Effaith Integredig ar gynigion deddfwriaethol i gefnogi Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg](#) a gyhoeddwyd ym mis Ebrill 2020.
- Y ffurflen [Nodi'r Effaith ar y System Gyfiawnder](#) a gyhoeddwyd ym Mis Ebrill 2018.

## 7. Opsiynau

### Gofynion i wneud Cynlluniau Pontio i gefnogi pontio o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd

7.1 Ystyriwyd dwy opsiwn yn yr asesiad hwn.

#### **Opsiwn 1 – Gwneud Dim – Cadw'r ddeddfwriaeth bresennol**

7.2 Ystyriwyd a ellid cadw'r ddeddfwriaeth bresennol (Rheoliadau Trosglwyddo 2006) i barhau i lywodraethu'r broses bwysig o ddatblygu cynlluniau pontio i

gefnogi'r broses o drosglwyddo dysgwyr o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd, o dan y Cwricwlwm i Gymru. Mae deddfwriaeth 2006 yn ymgorffori'r cwricwlwm presennol, gan ganolbwyntio ar fonitro ac olrhain dysgwyr yn erbyn lefelau a chyfnodau allweddol. Nid yw hyn yn cyd-fynd â't Cwricwlwm i Gymru ac felly nid oedd yr opsiwn hwn yn ymarferol.

- 7.3 Mae'r Cwricwlwm i Gymru yn gwricwlwm sy'n cael ei arwain gan ddibenion ar draws continwrm 3-16 lle mae'r dysgwr unigol a'i gynnydd unigol wrth wraidd y datblygiad a'r ddarpariaeth. Sybsidiaredd yw un o egwyddorion sylfaenol y Cwricwlwm i Gymru ac o dan Ddeddf 2021, gydag ysgolion yn cynllunio eu trefniadau Cwricwlwm ac Asesu eu hunain o fewn y fframwaith deddfwriaethol a ragnodir yn genedlaethol.
- 7.4 Wrth roi'r Cwricwlwm i Gymru ar waith o fis Medi 2022, mae angen i'r broses o drosglwyddo dysgwyr o flwyddyn 6 i flwyddyn 7, a'r cynlluniau sydd ar waith sy'n sail i'r broses drosglwyddo, gyd-fynd â'r addysgu a dysgu o fewn y Cwricwlwm newydd. Bydd angen i'r ysgolion uwchradd a'r ysgolion cynradd sy'n eu bwydo ystyried y trefniadau pontio o fewn yr amgylchedd newydd hwn, gan ystyried y cwricwlwm unigol sy'n cael ei weithredu o fewn yr ysgolion.
- 7.5 Mae hyn yn ei gwneud yn ofynnol i gynlluniau pontio newydd gael eu llunio, gan ganolbwyntio ar y Cwricwlwm i Gymru.
- 7.6 Nid yw Rheoliadau Trosglwyddo 2006 yn cyd-fynd â Cwricwlwm i Gymru. Ni fyddai adolygu a gweithredu cynlluniau newydd o dan y ddeddfwriaeth bresennol yn cefnogi'r broses drosglwyddo yn y Cwricwlwm i Gymru.

## **Opsiwn 2 – Dirymu a Disodli Rheoliadau Trosglwyddo 2006**

- 7.7 Mae Rheoliadau Pontio 2022 yn dirymu ac yn disodli Rheoliadau Trosglwyddo 2006.
- 7.8 Mae Rheoliadau Pontio 2022 i raddau helaeth yn efelychu'r gofynion a nodir yn Rheoliadau Trosglwyddo 2006. Fodd bynnag, wrth ystyried yr opsiynau o ran y materion y dylid ymdrin â hwy mewn cynlluniau pontio, cydnabuwyd bod angen mwy o ffocws ar y dysgwr unigol a chynnydd, yn unol â'r Cwricwlwm i Gymru.
- 7.9 Er mwyn i drefniadau pontio gefnogi pob dysgwr i symud ymlaen, gan ddarparu parhad dysgu ar y pwynt allweddol hwn yn y continwrm dysgu, mae'r materion y mae'n rhaid ymdrin â hwy mewn cynlluniau pontio bellach yn canolbwyntio ar gynnydd disgyblion unigol a sut y dylid cefnogi hynny yn ystod y cyfnod pontio; sut y cyflawnir parhad dysgu drwy gynllunio'r cwricwlwm a chynllunio'r addysgu a'r dysgu ar gyfer disgyblion blwyddyn 6; a sut y bydd anghenion a lles dysgwyr unigol yn cael eu cefnogi yn ystod y cyfnod pontio.

## **Costau a manteision**

- 7.10 Nid oes unrhyw gostau sylweddol ychwanegol yn gysylltiedig â chyflwyno rheoliadau Pontio o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd 2022. Mae eisoes yn ofynnol i ysgolion perthnasol roi cynlluniau pontio ar waith ac adolygu a diweddarau'r rhain yn rheolaidd. Mae'r adolygiad ar gylch tair blynedd ar hyn o bryd neu gellir ei sbarduno gan ysgol gynradd yn dod yn ysgol gynradd newydd sy'n bwydo i ysgol uwchradd, neu lle mae cyrff llywodraethu'r ysgolion dan sylw o'r farn y gallai fod angen cynnal adolygiad.
- 7.11 Bydd Rheoliadau Pontio 2022 a Gofyniad a Chanllawiau Pontio 2022 yn ei gwneud yn ofynnol i bob ysgol uwchradd a'r ysgolion cynradd sy'n eu bwydo roi cynlluniau pontio newydd ar waith ar gyfer trosglwyddo disgyblion blwyddyn 6 i flwyddyn 7 o dan y Cwricwlwm i Gymru. Er y gallai'r gofyniad hwn, ar gyfer rhai ysgolion, fod y tu allan i'r cylch adolygu hwyaf y gellir gofyn amdano (tair blynedd) a gall ddwyn amseriad adolygiad yn ei flaen, mae'r costau hyn ar gyfer cynllunio proses bontio yn gost gyfredol o fewn y system ysgolion.
- 7.12 Heb Reoliadau Pontio 2022, sy'n dirymu a disodli Rheoliadau Trosglwyddo 2006, ni fyddai'r broses gynllunio ar gyfer trosglwyddo dysgwyr o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd a'u cefnogi yn canolbwyntio ar barhad dysgu o fewn y Cwricwlwm i Gymru, ni fyddai'n ystyried anghenion dysgwyr unigol a sut y dylid eu cefnogi a gallai fethu â chefnogi dysgwyr yn ddigonol i symud ymlaen.